

לעילוי נשמת
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: תפילה בציבור

פרשת ויקהל

בס"ד | גליון מס' 524

כיצד מחסום בלילה מושלג הציל חיים?

ויקהל משה (ל"ה, א)

עד כדי כך הדברים מגיעים, שהרה"ק בעל ה'בית אהרן' מקארלין זי"ע כותב בספרו, כי תפילה בציבור יש לה כח כתפילת צדיק הדור! הרי יהודים כה מתאמצים לבקש מצדיקים שיתפללו עבורם, בעוד תפילתם יכולה להיחשב כתפילת צדיק הדור ממש, אם רק יזכו להתפלל בציבור. תפילתם תפעל אז כתפילת צדיק הדור!

וכך מגלה גם ה'חפץ חיים' זצ"ל, שמנתח את העובדה שכל יהודי שואף שתפילתו תעלה השמימה בעת רצון, והרי אמרו חז"ל שעת הרצון היא בתפילת הציבור! כל יהודי שזקוק לישועה וחפץ שתפילתו תתקבל בעת רצון, אין לו צורך להמתין ליום או לזמן מיוחד, רק להיכנס לבית הכנסת הקרוב, להצטרף לתפילה במניין. זו עת רצון נעלית שכל אחד מאיתנו יכול להפעיל בשיטת 'עשה זאת בעצמך'!

פרשת השבוע שלנו פותחת בצמד המילים 'ויקהל משה', הפותח בדבריו 'אלה הדברים אשר ציוה השם לעשות אותם'. הרה"ק בעל ה'חידושי הרי"מ' זי"ע מאיר את הפסוק, כי כוונת הדברים שעצם ההקלה - היא הדבר שה' ציוה לעשות, שיהודים יתכנסו יחדיו. כי ההתכנסות יחדיו מעוררת קורת רוח שמימית, ולפיכך - אין פלא כי תפילה בהתכנסות יחדיו פותחת את שערי השמים לרווחה ומרעיפה ישועות לרוב!

אחים יקרים, הבה נעמוד על ההזדמנות יקרת הערך הזו, לפתוח שערי שמים בתפילת הציבור. הרי כולנו זקוקים לישועות, כולנו שואפים שה' ישמע לתפילתנו. הדרך פתוחה ובטוחה: תפילה בציבור, עם הקהל, מעניקה לנו את הזכות והיכולת לפתוח את שערי השמים. אז גם אם זה אורך יותר זמן, גם אם זה דורש מאמץ קטן או גדול, גם אם אנו חשים שאין לנו סבלנות - הבה נקפיד בכל שלוש התפילות להתפלל במניין, עם הציבור כולו.

ותפילה בציבור תהא מושלמת, כשמתחילתה ועד סופה היא בציבור. בהגעה בזמן לבית הכנסת, בתחילת התפילה עם הקהל, בהישארות עד הסוף. זו הדרך לנצל היטב את המתנה יקרת הערך שבתפילה בציבור, וזו הדרך לזכות שהתפילות שלנו יגיעו במעבר מהיר לבורא עולם, ויפעלו עבורנו ישועות גדולות בכל העניינים!

השוד שהציל...

שעת לילה מאוחרת, בלונדון הסואנת בדרך כלל והקפואה תרתי משמע בעת הסיפור. סופת שלגים השתוללה בחוצות והניסה את יושבי העיר ואורחיה אל הבתים והמלונות. נפש חיה לא נראתה ברחוב החסום כולו בהררי שלג צחור, ורק תאורת הרחוב האירה בעדינות מזה, כמנסה שלא לקלקל את הקסם שבשילוב שמיים כהים וקרקע צחורה...

כל יהודי שואף ורוצה לזכות להתקרב לבורא עולם, להתדבק בו ולראות בישועתו. כל אחד ואחד מאיתנו חפץ וחושק להיות קשור ומחובר לה' יתברך, לדבר אתו על כל אשר על לבו, לשפוך בפניו את כל העובר עליו, ולראות עין בעין כי תפילתו מתקבלת ברחמים וברצון, בורא עולם נענה לבקשותיו ומרעיף עליו שפע ישועות ממעל.

לפיכך, אין פלא שכל אחד מאיתנו מסתער בהתרגשות על שעות התפילה הקבועות לנו ביממה, בהן ניתנת לנו ההזדמנות לפתוח את ליבנו ולשפוך שיח לפני ה'. אנו יודעים ומכירים בערך ההזדמנות העילאית הזו - אף שיש לנו כ-3 פעמים ביום, ובכל פעם מחדש נלהבים לנצל אותה היטב, להתפלל מעומק הלב ולצפות שה' ישמע את תפילתנו.

דא עקא, שלא תמיד זה כל כך פשוט. לפעמים אנחנו מתקשים להתרכז או לכוון, עתים שהדאגות משתלטות על השכל הישר ואינן נותנות להתפלל ברוגע. לא פעם הזמן לחוץ או בווער, ופעמים שאנו מתקשים לשפוך את הלב כרצוננו האמיתי. האם זה אומר שתפילתנו לא תתקבל? האם בכך אנו נועלים את שערי התפילה בעדונו? האם תפילה שאינה נישאת כראוי - מאבדת את הסיכוי להשיב לנו בשורת ישועה נכספת?!

התשובה, והיא ייחודית למקרה הזה, היא מילה אחת: תלוי. כן, זה תלוי במשהו שנעשה בעת התפילה, אם הוא קיים אם לאו. מהו המשהו הזה? - ובכן: חז"ל תיקנו כי את שלוש התפילות היומיות נתפלל במניין, עם עוד תשעה יהודים. זו תקנה שמרימה את התפילה לאירוע משמעותי ורב קהל, אבל טמון בה משהו עמוק בהרבה:

כשאדם מתפלל לבדו - תפילתו נמדדת בפלס, נשקלת במאזניים. בשמי מעל בודקים את המתפלל ואת תפילתו הדק היטב, בוחנים האם מגיע לו שימלאו את בקשתו אם לאו. בודקים האם התפילה נערכה לאחר ההכנה הראויה, בכוונה המקסימלית, באופן מושלם. אם התפילה לא עומדת בסטנדרטים הגבוהים הדרושים - קשה לה להתקבל בשמים, היא חסרת נשמה...

לא כן כשאדם מתפלל במניין. תפילה בציבור עוברת חלק, מגיעה היישר לכסא הכבוד. אין בוחנים לעומק את כוונותיו של כל אחד ואחד, לא בודקים בדיוק מה עשה ועד כמה התרכז. כשתפילה מגיע מציבור המתפלל יחדיו - כח הציבור מעביר אותה במעבר וי. איי. פי. ישירות לבורא עולם, בלי מחסומי ביקורת שקשה לעמוד בהם!

כמה טוב לעמוד על סודה של תפילה במניין, דווקא בתקופה בה כולנו זקוקים לישועות גדולות. זה הן בדיוק המפתח - להתפלל מעומק הלב, ולפעול שהתפילה תגיע לכסא הכבוד. כשתנישא בציבור היא תגיע ביתר קלות, כי תפילה בציבור יש כוחות עילאיים!

למרות הכלבים...

יחיד ומיוחד היה הגה"צ רבי יצחק זילבר זצ"ל, שמסר נפשו כדי 'להישאר יהודי' - כשם הספר המספר את סיפור חייו, ובו מובאת העדות הבאה:

באחת השנים, ארגן רבי יצחק מניין חשאי באחד הבתים, לתפילות ראש השנה ויום הכיפורים. בעל הבית - שאיח את המניין - חשש ממלשינים, ולפיכך שחרר את כלביו האימתניים לחצר ביתו, כדי שכל מי שיעז להתקרב יכובד בנשיכה הגונה מהכלבים... התפילה נמשכה בהתרוממות הרוח לאורך היום, ובסיום הצום - ביקש רבי יצחק לשוב הביתה, להבדיל ולסעוד את לבו.

הוא יוצא אל החצר, והכלבים שאינם מבחינים בין אורח רצוי לפולש זר, הסתערו עליו ונשכו אותו. הוא זעק לעזרה ובעל הבית מיהר להגיע ולהרגיע אותו, אולם עבור רבי יצחק היה זה מאוחר מדי - הוא נזקק לטיפול רפואי ולהתאוששות בעקבות הנשיכות. למזלו - הכלבים היו ביתיים וללא מחלת הכלבת המסוכנת, כך שלא נזקק לטיפול ארוך מדי...

לא מעט פעמים ננשך רבי יצחק על ידי כלבים בבואו לארגן מניינים, ולעתים גם הוזקק לקבל זריקות במשך תקופה - כדי להינצל ממחלת הכלבת הקשה. אולם עבורו - לא היה בכך כל ניסיון, הוא מוכן להתאמץ עבור תפילה במניין, עם כל הלב ותוך מסירות נפש של ממש!

אשרינו שזכינו, בימינו אלה אין כלבים המאיימים עלינו לבל נתפלל במניין, כל אחד יכול להתפלל במניין ביישוב הדעת בבתי הכנסת הפזורים בכל קול רחוב. אם זה דורש מאיתנו מאמץ או מסירות, זמן או אנרגיה, הבה נראה את דמותו של רבי יצחק ננשך על ידי הכלבים, ובכל זאת ממשיך להתפלל במניין, וממנו נלמד: כן, כדאי להתאמץ להתפלל במניין, זו הדרך להוביל את התפילה ישירות אל מלך מלכי המלכים!

בבית מפואר אחד יושב ר' יצחק ג, יהודי שבראשית ימיו לא נמנה על חובשי ספסלי בית המדרש, אולם בעת האחרונה התחזק החליט להקפיד על קלה כבחמורה ללא פשרות, כשבין קבלותיו הטובות מתנוססת לתפארה גם הקבלה להתפלל במניין באופן קבוע. הוא מעיף מבט בשעון המורה כי הלילה הולך ואוזל, ומבין כי אם הוא רוצה להתפלל במניין עליו להחיש את פעמיו לבית הכנסת המרכזי, שם ימצא את המניין האחרון ללילה זה...

הוא נועל מגפיים גבוהים ומתעטר במעיל פרווה סמך, יורד אל החניון התת קרקעי ונכנס אל הרכב המפואר שבחניה. יוצא אל הרחוב השקט, ונפעם מהעובדה שהוא לבד כאן, הכי לבד שיש. חושך אפילה שורר מסביב, אין נפש חיה או אפילו חיות שמסתובבת בחוצות. הוא מנסה להתחיל לנהוג בזהירות בין הררי השלג שבשולי הכביש, ואז נתקע במחסום שלג מאולתר, ממש מול ביתו...

או אז גילה, לחרדתו, שהוא לא באמת לגמרי לבד ברחוב. יש אנשים ברחוב - ובעצם - אולי הם חיות, מהלכות על שתיים ולא ממש מחמד. שני גויים חסונים הם שהעמידו לקראתו מחסום שלג מאולתר, כשהם נחושים לתפוס אותו ולכלות בו את זממם, לשדוד אותו ואת רכבו...

הוא מביט בהם ולרגע קופא במקומו, ואז חלון הזכוכית מתנפץ באבחת אגרוף רב עוצמה, הדלת נפתחת, והם מנסים להוציאו מהרכב. ברגע קט הוא מחשב את סכום העתק שמונח בכיסיו כעת, ומחליט להיאבק בהם עד זוב דם, הוא לא יתן לשודדים תאבי בצע לשדוד אותו בקלות יתירה... גם לו יש כח משלו, וכך - במשך שעה ארוכה הוא עומד ונאבק בהם, כשהוא מכה אותם והם מפליאים בו מכות בחזרה, הוא והם נחושים באותה מידה ליטול את הכסף ואת הרכב...

דקות ארוכות שנדמו כנצח חלפו עד שקול זעקות 'הצילו' שזעק בגרון ניחר תוך כדי התגרה עם השודדים הגיעו לאוזני רעייתו ששהתה בבית. היא מיהרה לצאת החוצה, ולגודל חרדתה לא העזה להתקרב אל הרכב ואל שני השודדים המאיימים, אולם להצטרף לזעקות 'הצילו' של בעלה יכלה גם יכלה... עוד שכן שמע ועוד אחד, אנשים החלו להתקרב, ואז השודדים נמלטו על נפשם...

כעת, יושב ר' יצחק המום ונסער, תמה איך כל זה קרה. הן כל שביקש הוא לנסוע להתפלל במניין, היתכן כי מסירותו לתפילה עלתה לו בשוד כה אימתני?! הוא בוחן את מצבו ומגלה כי דם רב זב מתתפ, ולאחר התייעצות והתאוששות קצרה - הוא ממחר לנסוע לבית החולים לבדיקות...

הרופא בחדר המיון מביט בכתפו הפצועה ובעצמותיו המפורקות כתוצאה מהתגרה, ומחליט לשלוח אותו לצילום רנטגן מקיף, לבחון את ההשלכות. כשהצילומים מגיעים אל הרופא - עיניו כמו יוצאות מחוריהן, והוא אומר בחרדה לר' יצחק: 'אני מעביר אותך למחלקה הקרדיולוגית, לצנתור. עכשיו!'

'קרדיולוגיה? רפואת הלב?!' - תמה ר' יצחק. אמנם לבו נחרד עד אימה, אולם הפציעות חיצוניות. מה לו ולרפואת הלב בשעת לילה מאוחרת זו, על מה ולמה?! - אולם הרופא ממחר להעלותו אל מיטה המתגלגלת במרחבי בית החולים בואכה המחלקה הקרדיולוגית. כשהם בדרך, לוחש לו הרופא: 'אין לי מושג למה השם אוהב כל כך את היהודים, איך הוא סידר לך שוד שבעקבותיו גילינו את זה...'

ר' יצחק תוהה ומבולבל, אבל הרופאים מאיצים בו. רק כשהצנתור הסתיים התבהרה התמונה במלואה: תוך כדי הצילום, נחשף כי עורק לב ראשי סתום כמעט לחלוטין! ר' יצחק לא הרגיש בדבר, אולם הצילום חשף את מצבו הקריטי, וכי הוא עומד למעשה לפני התקף לב בכל רגע! הודות לכך שהתפנה לבית החולים ומצב העורק נחשף - זכה להיכנס לצנתור בעודו בריא, וגם לצאת ממנו בשלום! אחרת - מי יודע...

ואז הוא מבין ומפנים, שכל זה קרה בזכות התעקשותו לצאת לתפילה במניין. כל הקטטה עם השודדים בעקבותיה הגיע לבית החולים - לא היתה באה לעולם אם לא שעמד בקבלתו לנסוע להתפלל במניין. התפילה במניין היא שהצילה את חייו, היא שהעניקה לו את הזמן הדרוש לעבור צינתור לבבי בעיתוי הנכון!

סיפור מדהים זה, אשר פורסם בגיליון 'ביע אומר', חושף טפח מהנעשה בעולמות שמעלינו, בעולמות העליונים. שם מצפים לתפילה בני ישראל, מייחלים כי היא תינשא במניין, בציבור, עם הקהל. מי שמקפיד על תפילה בציבור תמיד מרוויח מזה. ר' יצחק יודע עד כמה - עד כדי הצלת חייו!

אחים יקרים! נמצאים אנו בימי חודש אדר, אשר ניסיו ונפלאותיהם תוצאה של 'קהלו היהודים'. זה הזמן לאמץ את הנהגתו של ר' יצחק, ולהחליט להתאמץ

ולהקפיד להתפלל בציבור תמיד - בכל תנאי מזג אוויר, גם כשהזמן דוחק, גם כשהדבר קשה עבורנו. וככל שנעמוד בקיום קבלה זו ונתפלל בציבור - כך נזכה לראות שה' ישמע את תפילתנו ויחיש לנו את ישועתו!

מניין מאולתר, מוזמן...

הימים - ימי המגיפה המתפשטת, כאשר למרבה הצער נסגרו היכלי התורה והתפילה. אחת התופעות הנפוצות והיפות באותם ימים היתה העובדה כי הציבור התקבץ במנייני מרפסות מאולתרים, בחצרות ובחניונים, והרחוב כולו דמה לבית הכנסת אחד גדול... לצד זאת, רבים החלו להתפלל בתוך הבית, מתקשים להתאמץ למצוא את הדרך להתפלל במניין גם בתקופה כה טרופה...

מתנדב באחד מארגוני החירום סיפר, כי מיד כשניתנה לו האפשרות לצאת מהבית באותם ימים ולהצטרף למניינים בכל מקום, הוא החליט לעשות מעשה ולארגן מניין חצרות בבניין שלו. לא קלה היתה המלאכה, היה עליו לשמוע עשרות דעות משכניו השונים - כולל בני ביתם, בסוגיות הרות גורל כמו מתי והיכן תתקיים התפילה ומה יהיה נוסחה, כידוע...

אולם הוא החליט להתאמץ, ועלה בידו. הוא ארגן מניין מאולתר בבניין שלו, וכך זכו הוא ושכניו לתפילה במניין, אף שכאמור - הוא יכול היה להסתדר גם אחרת... ואז, יומיים אחר כך, הוא הצטווה להיכנס לבידוד בשל חשיפה לחולה מאומת. רק אז הבין כי יד' היתה בעזרו לסייעו, כי הלא כעת הוא אינו יכול לצאת מהבית. לולא המניין שארגן במו ידיו - נאלץ היה להתפלל ביחידות במשך כשבועיים!

המתנדב סיפר את סיפורו לחברו, אשר עוסק במשלוחים. גם ידיו של החבר היו עמוסות עבודה באותה תקופה, אולם התחושה כי יד' ה' מסייעת למקבלים על עצמם להתפלל במניין - חלחלה אל לבו. מנגד, הרי הוא, בניגוד לרוב הציבור, נמצא ברוב שעות היממה בדרכים ולא בביתו, ובאין מניינים בבתי כנסת - היכן ימצא מניינים לתפילות השונות, הרי הוא כלל לא מכיר את המניינים המאולתרים באיזורים אליהם הוא ממדמן...

ובכל זאת, הוא שאף, רצה, וקיבל על עצמו להתפלל במניין, ויהי מה. ואז, ביום הראשון לקבלה, הוטל עליו להעביר משלוח למאן דהוא. הוא מגיע אל הכתובת, מתקשר לנמען המשלוח, והלה לא עונה. במצב כזה עליו להמתין כרבע שעה, ובאותו זמן קצר, ראו זה פלא, מול עיניו מתארגן לו מניין לתפילת מנחה בחצר הבניין!

הוא מצטרף בשמחה למניין שזימן לו ה', ולאחר התפילה התברר כי הנמען גם הוא השתתף באותו מניין, ולכן לא ענה. עם סיום התפילה - שמח לקבל את החבילה שנשלחה אליו, כשהוא מגלה שהודות לכך שהתפלל במניין - גם המשלוחן זכה להתפלל במניין...

והסיפור הזה, באופנים שונים ואחרים, חזר על עצמו מדי יום ביומו. בעיניו ראה כי יד' ה' מסייעת בעדו, וגם כאשר סיכוייו להתפלל במניין היו נראים אפסיים - לפתע פתאום משום מקום צץ לו מניין, בו התפלל בחדווה... באחד הימים חיפש וחיפש מניין ולא מצא כזה, השעה היתה קרובה לשקיעה, הוא ממש נלחץ... ואז - - -

הוא נקלע לפקק תנועה, וכבר היה מאוכזב ומתוסכל שלא יגיע להתפלל במניין. להפתעתו, מהמכונית שחלקו אתו את הפקק צצו להם 12 יהודים, שלמרות השעה המאוחרת יחסית - הסתבר שגם הם לא התפללו מנחה... וכך, גם כשהדבר נראה היה חסר סיכוי - היה לו מניין בו התפלל, בורא עולם שלח לו הפתעה בכל פעם מחדש...

עדותו של המשלוחן, שהופיעה בגיליון 'טיב הקהילה', מעניקה טפיחה חמה על שכמם של המקפידים להתפלל במניין וגם מעודדת את כולנו. אמת, היתה תקופה קשה, רבים שהו בבידוד, לתקופת מה נסגרו היכלי התפילה. אבל - - -

הרוצה להתפלל במניין - ה' מסייע לו. השואף לזכות להתפלל בציבור ומוכן להתמסר - נוכח ורואה כי בורא עולם עוזר לו. זה הזמן לשוב ולהתחזק בנחיצות התפילה במניין, להבין את חשיבותה ולהפנים כי תפילה במניין היא הדרך להתפלל כראוי, ולהעביר את התפילה ישירות לבורא עולם!

וככל שנקבל על עצמנו לעמוד איתנים בנושא התפילה במניין, להקפיד על כך ולעשות כל שלאל ידיו כדי לזכות להתפלל במניין - כך נראה כי ה' מסייע בעדנו להגשים את השאיפה הזו, ונזכה גם לראות כי ה' שומע את תפילת עמו ישראל, ויחיש לנו את ישועתו!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס